

OBEC CHVALČOV OZNAMUJE

ČÍSLO 1 ROČNÍK XLVI

LEDEN – ÚNOR 2014

Živý betlém
2

Milí čtenáři,

nedávno jsme se přehoupli do dalšího roku, do roku 2014. Tento rok má být podle horoskopů rokem uskutečňování. Pokud tomu tak bude, je to úžasné. Odkládání a přešlapování na místě by se v následujícím roce mělo odložit stranou. Děje se začnou dít, vztahy a zmiňny uskutečňovat. Tak uvidíme.

Chvalšovská kulturní a školská komise ovšem na místě nepřešlapuje už dávno, takže pro nás žádná zmiňna. I v tomto roce připravujeme, ři se podílíme na mnoha akcích. Začátkem ledna jsme rozjeli „náš komorní filmový klub“ na říce, kde si spolu s panem Vítězslavem Tichým promítáme staré řeské filmy. V rámci klubu rodiř jsme pomáhali s organizací a přípravou řířského karnevalu, který již probřhnul a mřl jako řáždorořní velikou řřast i řřpřch. Na následující řkolní discoples (14. 2.) připravujeme taneřní vystoupení v retro stylu.

Pozvali jsme divadelní spolek VENTYL z Hranic, který nám koncem ledna zahrál Wildovu divadelní hru „Jak je řřležitě mítí Filipa.“ A pokud bude z vaří strany zájem, máme v plánu jeřř letos pozvat ochotníky z řřevohostic a jejich „Rychlé řšpy.“ Doneslo se mi, ře tohle řředstavení je neskuteřná sřanda a řřevohostřřáci jsou řřasní.

Také letos v zimním období máme možnosť setkání se zajímavými lidmi, v rámci promítání a besed. Zařali jsme horolezcem a outdorovým kameramanem Sařou Salachovem, který nám řředstavil výřlap na horu Pamír. 11. 2. se mřžeme řřšit na besedu s historikem a archeologem amatérem, s autorem mnoha historických publikací, panem Daliborem Kolbingerem. Téma bude pro Chvalřovjaky jistř zajímavé, a sice historie Obřan. S nejvřřší pravřpodobností se setkáme také s panem Jarořem z Lázní, cestovatelem, kterého mnozí jistř znáte.

Pokud bude řřiroda nakloněna zimním sportřm a daruje nám nřjakou tu vrstvu snřhu, chystáme akci s názvem „Sjezd na řemkoliv.“ Z názvu jasnř vyplývá, ř přjde. Termín není urřen, protože jak sami vidíte, snřh nikde. Ale bude-li, je tato akce vhodná pro všechny řřkové kategorie, sportovně nadané jedince i pro sportovně laděná „polena“. Jedinou podmínkou je originální nástroj pro sjezd a dobrá nálada.

Za necelý mřsíc bude masopust (1. 3.) Podrobnosti vyřtete na plakátech. Ovšem už teř je jasné, ře jsou zváni všichni, kteři se nebojí zapojit do řřvodu masek, popřřipadř nás přijít podpořit na pochování basy do kulturního domu. Sraz masek bude v 10 hodin u obecního řřadu, trasa povede jako v lořřském roce přes řřku a řřřdinu do Lhotky a sejdeme se v kulturním domř. POZOR, ZMřNA: po nedobřých zkušenořtech z minulých rořníkř se letos nebude otevírat bufet. Doporuřujeme, ař se každý, co se obřerřtvení tře, zařřdí po svém. MASOPUSTNÍ DISKOTÉKA BUDE!!!

Koncem března otevřeme společně studánky. Sejdeme se u studánky „Sklenářka“ na řřce. Doufejme, ře i letos nás uvítají studánkové vřly a napijeme se řřisté pramenité vody. Zazpíváme si na řřce, popovídáme si, ale řředevřm se setkáme!

A pak už bude Chvalřovský řmigruřt v kulturním domř. Setkáme se 11. 4. na vernisáři a poslēze celou sobotu 12. 4. budete vítáni na tradiřním velikonořním jarmarku s vydátným kulturním vystoupením.

Posledního dubna se jako každý rok sejdeme Na Kozinci v rámci sletu řarodřjnic. Snad i letořní Filipojakubská noc bude řřpřřná jako ty řředeřlē.

Cyrilometodřjské hody probřhnou v rámci oslav přřchodu Cyrila a Metodřje. Hasři nám za Obecním řřadem zajistí řředhodovou a hodovou zábavu, na nás je zajistit kulturní program a výřstavu. Téma výřstavy jeřř není jasné. Každý dobrý nápad, popřřipadř nřjaký kontakt na umřlce, byř amatéry, je vítán!

A jsme u adventních inspirací. Letos předadventní víkend připadne na 21.–23. listopadu. Poznaňte si do kalendáře a přijďte se podívat.

Obrovský úspěch loňského Živého betlému nás zavazuje k jeho zopakování i letos v zimě. Chybíčky snad vychytáme a víříme, že dojem a dojetí se zopakuje.

Jistě jste si všimli, že v celoročním plánu odpadlo Silvestrovské posezení a řaje o páté... Zrušili jsme také neúspěšný Minifestiválek, který je organizačně velmi náročný, a žádný dobrovolník na to nemá čas ani energii, zvláště, když zájem lidí je minimální. Odpadají také diskotéky. V loňském roce se nám sice obě (pekelná i šmigrustová) velmi vydařily a návštěvnost byla velká, nicméně tato akce stojí všechny pořadatele hodiny a hodiny práce, vyřizování, starostí... je nás málo. Kdyby byl o diskotéky zájem, rozhodně bychom mohli nějakou uspořádat, ale musel by být adekvátní i zájem dobrovolníků, kteří by nám byli ochotni pomoci s její realizací.

Ano, třšíme se na vás, na vaši podporu... bez zájmu občanů nemá smysl cokoli vymýšlet a podnikat. Každý, kdo se účastní kterékoliv akce, je nesmírně důležitý. Děkujeme. Držíme palce v NOVÉM ROCE všem. I sobě.

Za kulturní komisi Mgr. Jitka Dostálová

Zprávy z obecního úřadu

Usnesení ze zasedání RO Chvalčov ze dne 4. 12. 2013

RO projednala a rozhodla:

- a vyjádřila kladné stanovisko k projektu opravy Köhlerovy mozaiky u prvního zastavení Jurkoviřovy křížové cesty na Sv.Hostýně.
- a souhlasí s oplocením budované firmy Washina s.r.o.(bývalý areál ZD), dle skutečného zaměření geometrem.
- o zakoupení obgrade od firmy Geometra Opava na program Misis za cenu 8 954,--Kč, který OÚ potřebuje pro svoji práci.
- o příspěvku na činnost pro Záchranou stanici Bartošovice na Moravě ve výši 1 000,--Kč.
- a doporučuje ZO schválit Plán obnovy vodovodu a kanalizace, včetně stanovení rezervy do r. 2018.
- o přijetí neinvestiční dotace od Zlínského kraje ve výši 75 000,--Kč pro pokrytí nákladů na zásahovou jednotku SDH Chvalčov v r. 2013.
- o příspěvku pro zdravotně postižené Zlínského kraje, pracovišť Kroměříž pro r. 2014 ve výši 1 000,--Kč.
- o zařazení do seznamu uchazečů o obecní byt paní Markéty Ordářovou.
- a stanovila termín jednání ZO na 13. 12. 2013 se začátkem v 17.00 hodin, včetně programu.
- o podání žádosti na SFŽP na „Revitalizaci parčíku Na Kamenci“.
- o převodu fin. prostředků ve výši 3 000,--Kč z reprezentačního fondu do běžného provozního rozpočtu v ZŠ a MŠ.
- o Dodatku ř.1 ke smlouvě s firmou Altec International, s.r.o. Holešov, která provádí vrt na pitnou vodu.

RO bere na vřdomř:

- kontrolu usnesení z jednání z 6. 11. 2013, bez připomřnek.
- informaci starosty o příjmu financř na zateplenř Zř.
- informaci starosty o dopisu Kř ZK, odbor právní, k výzvř o odstranřní dopravnř znařky z MK k lomu, která zde omezuje pohyb nákl. vozidel nad 6 tun.
- informaci o stanovenř ceny staré multikáry znalcem a možností odprodeje za tuto cenu.
- informaci o možností zakoupenř domu ř.p. 457.

Usnesení ze zasedání RO Chvalřv ze dne 8. 1. 2014

RO projednala a rozhodla:

- o právu provřst stavbu pro fu Washina, jedná se o oplocení pozemku, na kterém je povolená stavba.
- o zveřejněnř zámřru na pronájem obecnřch pozemků parc.ř. 932/2 a 932/3, oba v k.ř.Chvalřv o celkové výmřře 387 m². Slouží jako přřstup k nemovitostř p.ř. 147.
- o zařazenř do seznamu uchazeřř o byt pana Radka Sedláře.
- o odprodeji staré multikáry minimálnř za cenu znaleckého posudku.
- o zadání monitorovací zprávy na řřlocviřnu za rok 2013 (dotovaný projekt z prořředků EU) Ing. Symerské ze Zlřna za cenu 10 000,--Kř.

RO bere na vřdomř:

- kontrolu usnesení z jednání ze dne 4. 12. 2013.
- Nařřzení vlád y z 18. 12. 2013 o odmřnách řřenřm ZO s platností od 1. 1. 2014.
- řádost o vystrojenř vrtané studny v chatové oblasti na pozemku parc. ř. 888/8 v k.ř. Chvalřv.
- informaci o výsledku Třřkrálové sbřrky v obci Chvalřv. V kasiřkách bylo celkem 21 837,--Kř, je to o 2 098,--Kř více jak v r. 2013.

Usnesení ze zasedání zastupitelstva obce Chvalřv ze dne 21. 11. 2013

Zastupitelstvo obce projednalo

- a schvaluje program jednání
- a schvaluje volbu ovřřovatelř zápisu a sřřtatele hlasř.
- a schvaluje zprávu o řinnostř rady obce za období od 10. 10. 2013 do 21. 11. 2013.
- a rozhodlo o zveřejněnř návrhu rozpořtu obce na rok 2014 vřetně návrhu rozpořtového vřhledu na rok 2016.
- a rozhodlo o zakoupenř multikáry pro obec vřetně přřdavných zařřzení pro zimní řdržbu za cenu cca 605 tis. Kř vřř. DPH.
- a schvaluje řhradu pracř mimo rámecek projektu „Zlepření tepelnř -technickřch vlastností na objektu Zř Chvalřv“ ve vřřř 181 290,00 Kř bez DPH firmou PROVING s.r.o. Hulřn.
- a schvaluje přřjem dotace na projekt „Chvalřv – zdroj vody pro obec – hydrogeologick y přřzkum“ a to od SFřP 30 601,00 Kř a od OPřP 520 233,00 Kř, celkem 550 834,00 Kř.
- a rozhodlo o opravř veřejného osvřtlenř v ul. Kroužky, Pod Hostřněm, Pod Matřřskem a Chrástka, opravu provede firma P–elektro s.r.o. za nabřdkovou cenu 365 720,00 Kř.

- a) a rozhodlo o zřízení věcného břemene pro JMP Net, s.r.o. Brno na pozemku parc. ř. 1163/13 v k.ú. Chvalřov za jednorázovou úplatou 121,- Kč.
- b) a rozhodlo o zřízení věcného břemene pro JMP Net, s.r.o. Brno na pozemcích parc. ř. 465/2, 465/3 a 174/13 v k.ú. Chvalřova Lhota za jednorázovou úplatou 500,- Kč.
- a schvaluje rozpočtové opatření ř. 4/2013 v projednaném znění.
- a zvolilo paní Marii Chlápkovou, bytem Chvalřov, předsedícím soudcem Okresního soudu v Kroměříži na volební období 2014 – 2018.

Zastupitelstvo obce bere na vědomí

- kontrolu usnesení ř.19/2013 ze zasedání ZO Chvalřov ze dne 10. 10. 2013.
- současný stav administrace projektu „Zlepšení tepelné - technických vlastností objektu ZŠ Chvalřov“.

Usnesení ze zasedání zastupitelstva obce Chvalřov ze dne 13. 12. 2013

Zastupitelstvo obce projednalo, rozhodlo

- a schvaluje program jednání
- volbu ověřovatelů zápisu a sčítatele hlasů.
- a schvaluje zprávu o činnosti rady obce za období od 21. 11. 2013 do 13. 12. 2013.
- a schvaluje návrh rozpočtu obce na rok 2014 jako vyrovnaný, se závazným ukazatelem: objem příjmů a výdajů ve výši 19 000 000,00 Kč. Zároveň schvaluje, dle svých kompetencí vyhrazených zákonem o obcích, poskytnutí dotací a peněžitých darů dle návrhu rozpočtu na rok 2014 v té výši a tím právníkům a fyzickým osobám, jaké jsou uvedeny v tabulkové části tohoto materiálu.
- a schvaluje návrh rozpočtového výhledu finančního hospodaření na rok 2016 s příjmovou částkou 18 500 tis. Kč a výdajovou částkou rovněž 18 500 tis.Kč.
- a schvaluje dle zákona 274/2001 Sb. „Plán financování vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu, které jsou ve vlastnictví obce Chvalřov“ a rozhodlo o zřízení finanční rezervy od roku 2014 do roku 2018 s tím, že na vodovod se bude ukládat 100 tis. Kč a na kanalizaci 200 tis. Kč za kalendářní rok.
- a schvaluje zařazení správního území obce Chvalřov do území působnosti ISÚ MAS Podhostýnska, o.s. na období 2014–2020. Zařazením do území působnosti ISÚ obci nevznikají žádné závazky vůči MAS.
- a) a schvaluje zakoupení následujících nemovitostí: pozemků parc.ř. st. 69/3 včetně všech staveb bez ř.p. a ř.e., parc. ř. st. 69/1 včetně budovy ř.p. 457, parc. ř. 367/5 včetně všech budov a staveb a parc. ř. 367/7, vše zapsáno na LV ř. 1339 pro obec Chvalřov, k.ú. Chvalřova Lhota za cenu 2 000 000,00 Kč za podmínek očištění od závazků třetích osob, vyhotovení kupní smlouvy notářem určeným obcí Chvalřov, složení kupní ceny do notářské úschovy do doby odstranění případných překážek.
- b) o úhradě nákladů spojených s koupí nemovitostí: pozemků parc.ř. st. 69/3 včetně všech staveb bez ř.p. a ř.e., parc. ř. st. 69/1 včetně budovy ř.p. 457, parc. ř. 367/5 včetně všech budov a staveb a parc. ř. 367/7, vše zapsáno na LV ř. 1339 pro obec Chvalřov, k.ú. Chvalřova Lhota a to notářské poplatky, služby RK Heureka dle nabídky 60 tis. Kč, daň z převodu nemovitostí, kolek k zápisu nemovitosti do KN.

- a) a schvaluje rozpočtové opatření ř. 5/2013
- b) o povření rady obce Chvalřov k provedení možného rozpočtového opatření za měsíce prosinec 2013 v tomto rozsahu:
 - zvýšení příjmů a výdajů schváleného rozpočtu o přijatou dotaci od Úřadu práce na VPP
 - přesun prostředků v rámci jednotlivých paragrafů schváleného rozpočtu v objemu do 500 tis. Kč z důvodu objektivně přisobících skutečností ovlivňujících plnění rozpočtu
 - zapojení zůstatku na bankovním účtu do schváleného rozpočtu 2013.

Zastupitelstvo obce bere na vědomí

- kontrolu usnesení ř.20/2013 ze zasedání ZO Chvalřov dne 21. 11. 2013.
- splnění úkolů z protokolu o provedeném dozoru nad dodržováním ustanovení vztahujícím se k provozování kanalizací dle zákona 274/20, který provedl odbor životního prostředí a zemědělství KÚ Zlín, zejména schválení aktualizovaného kanalizačního řádu, povolení k provozování kanalizace pro VAK,a.s. a schválení Plánu financování obnovy kanalizace obce Chvalřov.
- informace o nové organizaci dopravy na Sv. Hostýn.
- rozpočty Svazku obcí, PMR a MASP na rok 2014.
- informaci o prodeji plynovodu v ul. Sborné, k podpisu smlouvy dojde ještě v letošním roce.

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

jak bývá zvykem, i letos v prvním říšle zpravodaje se pokusím představit záměry obce pro letošní rok v oblasti investic a údržbových prací na obecním majetku.

Uplynulý rok dopadl pro obec po finanční stránce úspěšně, před koncem roku byly vyplaceny všechny dotace z podporovaných projektů. Zůstatek na obecním účtu činí 4 miliony Kč, což představuje příznivou rezervu pro obecní výdaje v roce letošním.

V tomto roce bude největším výdáním vloni odložená dostavba vodovodu a kanalizace v ulici Poutní s předpokládanou cenou 4 miliony Kč. V závěru uplynulého roku podala obec dvě žádosti o dotaci, obě na Státní fond životního prostředí. Jednu na projekt s názvem „Energetické úspory budovy OÚ Chvalřov“, což představuje výměnu oken v patře a vchodu do budovy, dále zateplení fasády, přídě a sklepních stropů v celém objektu včetně hasičské zbrojnice. Druhá žádost je na projekt „Revitalizace parčíku Na Kamenci Chvalřov“ kde se jedná o obnovu zeleně, altán a chodníky v parku i podél hlavní silnice plus nějaký mobiliář- lavičky, koše, herní prvky. V případě neúspěchu žádosti budou z vlastních prostředků obce opraveny chodníky v ulici Na Kamenci podél parčíku a hlavní silnice.

Do 10. února podá obec žádost Fondu kultury Zlínského kraje o dotaci na opravu pomníku – kamenného kříže v ulici Na Kamenci.

K dalším záměrům pro letošní rok patří vystrojení a zprovoznění vrtu u vodotěmu Na Bystřičkách. Samotný vrt provedený v rámci geologického průzkumu je

dokonřen. Mření vydatnosti vodního zdroje dopadlo nad ořekávání, stejnř tak rozboru vody. V přibřhu roku bude vrt vybaven řerpadlem a napojen na vodojem. Samozřejmř na základř projektu a vodoprávního povolení. Zařátkem podzimu by mřla být voda v obřhu.

V plánu je rovnř zvednutí střechy provozovny Na řice tak, aby budova mohla sloužit pro parkování obecní a hasiřské techniky. Zámřř na opravu místní komunikace Pod Dubinou v zastavřné řásti ulice bude po doporuření projektanta uskutečnř ve druhém pololetí letošního roku.

Pořítá se i s novým zvonem do kaple sv. Cyrila a Metodře, který by mohl být vysvěcen a nainstalován v rámci hodové mře svatě. Další drobné investice a údržby obecního majetku (veřejné osvětlení, komunikace apod.) jsou samozřejmostí.

Uvedené plány jsou finanřně pokryty obecním rozpočtem a nevyžadují zadlužení. Plány ovšem, dle zkušeností, jsou jedna vřc, skutečnost řasto bývá překvapivá. Uvedené zámřry dnes platí, obec se bude snažit je dodržet. Ke zmřnám mřze dojít díky neúspěchu dotařních řádostí, naléhavou potřebou nyní nepředvídanou jako jsou havárie, řivelní pohromy a podobně, nebo také zmřnou priorit vyvolanou rovnř událostmi, o kterých dnes nemáme informace. Zastupitelstvo se vřdy snaží, aby vřšina zámřř byla uskutečna tak, jak je nastavena při schvalování rozpočtu obce a stejnř bude postupovat i letos.

Přeji všem úspěšný rozjezd do nověho roku, zdraví, elán a optimismus.

Ing. Antonín Stodřlka

Vítáme mezi nás nové občanky:

Vojtěch ORAVEC	narozen	13.11.2013
Marek BOŠAN	narozen	17.11.2013
Rozárie SOUKUPOVÁ	narozena	18.12.2013
Eliáš OPRŠTŘNÝ	narozen	04.01.2014

Rodiřřm přejeme hodně radosti a maliřkým samě štřstí!

řady chvalčvských občančopustili:

Antonín STUDENÝ	67 let
Jiřřna VEŘEŘOVÁ	79 let
Jarmila SEHNÁLKOVÁ	83 let

Pozřstalým rodinám vyslovujeme upřřmnou soustrast.

Uzavřená manželství:

Tomáš TILLER
Kateřina ZÁBRANSKÁ

manželství uzavřeno 07.09.2013

Rudolf KUŘERA
Petra PŘIDALOVÁ

manželství uzavřeno 12.10.2013

Radek ŠTŘPÁN
Martina PŘADKOVÁ

manželství uzavřeno 02.11.2013

Novomanželům přejeme hodně štěstí, porozumění, tolerance a lásky.

Rozloučili jsme se s čestným občanem a rodákem Chvalčova P. Stanislavem Vačkem

Narodil se 2. října 1921 ve Chvalčově. Vysvěcen na kněze byl v Litoměřicích 27. řervna 1964. Kaplanem ve Šternberku byl v letech 1964–1972. Farářem ve Šternberku byl od roku 1972 do roku 1996, kdy odešel na odpočinek. V roce 1986 byl jmenován čestným kanovníkem kromřížské kapituly sv. Mořice.

Zastupitelstvo obce Chvalčov mu udělilo čestné občanství dne 2. října 1991. Zemřel ve Šternberku 1.1.2014 ve věku 92 let, na místním hřbitově byl pohřben 10. 1. 2014.

Do své rodné obce se rád vracel, mřl zde nejen příbuzné, ale i přátele a známé. Mnozí si jej pamatují z kaple Cyrila a Metoděje, kde mnohokrát celebřoval mši svatou u příležitosti hodových slavností.

řest jeho památce.

Co bychom mřli vědět

Bilance činnosti MAS Podhostýnska, o. s. v rámci programovacího období 2007–2013

Místní akční skupina, o. s. (MASP) – subjekt působící v našem regionu (na území 17 obcí) za účelem podpory rozvoje a obnovy venkova od roku 2006, v rámci programovacího období 2007 – 2013 vyhlásila 9 výzev. V těchto výzvách management MASP přijal celkem 142 žádostí od zpřístupněných žadatelů z řad obcí, neziskových organizací ři podnikatelských subjektů. Z tohoto přijatého množství projektů získalo podporu celkem 104 projektových záměrů, mezi které byla přerozdělena alokovaná částka ve výši **31.232.478,00 Kč**

Finanční bilance podpořených a zrealizovaných projektů v rámci jednotlivých obcí

Katastr území obce	Dotace*	Počet podpořených projektů
Bystřice pod Hostýnem	9.160.984 Kč	29
Blazice	1.016.101 Kč	5
Brusné	466.957 Kč	3
Chomýž	234.010 Kč	3
Držková	906.102 Kč	5
Hošťálková	808.005 Kč	4
Chvalšov	4.719.482 Kč	18
Jankovice	1.431.268 Kč	4
Komárno	1.006.064 Kč	5
Loukov	965.865 Kč	4
Mrlínek	1.614.040 Kč	4
Osíčko	699.513 Kč	3
Podhradní Lhota	844.673 Kč	4
Rajnochovice	1.446.065 Kč	7
Rusava	3.301.599 Kč	9
Slavkov pod Hostýnem	1.520.462 Kč	6
Vítonice	1.091.288 Kč	5
Souřet	31.232.478 Kč	118 (vř. mikroregionální projektu, který má výstup v 15 obcích) Celkem je tedy podpořeno 104 projektů

*Souřet všech dotací za subjekty veřejné, podnikatelské a neziskové sféry, které realizovaly projekt na daném katastrálním území – obci.

Pozitivním výstupem pro žadatele i management je skutečnost, že již 78 projektů v rámci místní rozvojové strategie MAS Podhostýnska je již proplaceno.

Ing. Kateřina Buzková

Výsledek hospodaření s odpady Obce Chvalšova za rok 2013

Obec vydala za odvoz všech odpadů 820 533,--Kč je to o 78 356,--Kč méně jak v roce 2012.

Ve sledovaném období byl počet obyvatel 1655, rekreačních nemovitostí 195.

Výše úhrady na obřana nebo RN byla 330,--Kč.

Výše úhrady jednotlivým firmám, které provádějí svoz odpadu:

.A.S.A. skládka Bystřice p.H. /popelnice + zelené kontejnery/	611 841,--Kč
.A.S.A. skládka Bystřice p.H. /bio odpad, hnědé nádoby/	65 806,--Kč
.A.S.A. skládka Bystřice p.H. /tříděný odpad papír, plasty, sklo, tetrapaky/	94 167,--Kč
Biopas Kroměříž /pneumatiky, léky, barvy, laky a jiný nebezpečný odpad/	48 719,--Kč

Ledničky, mrazničky, zářivky, baterie, počítače, televize a drobný elektroodpad je odvážen zdarma.

Množství odpadu odvezeného z obce:

Papír ze zvoní i sběr v ZŠ	17,73 t.
Plasty	11,98 t.
Tetrapaky (obaly od mléka a džusů)	0,50 t.
Sklo barevné	6,84 t.
Sklo bílé	10,33 t.
Popelnice	277,45 t.
Objemný odpad-zelené kontejnery	83,70 t.
Nebezpečné látky/oleje, tuky, pesticidy, léky, pneumatiky/	4,961 t.
Železo	12,45 t.
Bioodpad-hnědé nádoby	79,75 t.
Celkem z obce odvezeno	529.697t. na obřana nebo RN 273,34 kg

Ze sbírného místa odvezeno:

4 bagy s drobným elektroodpadem, velké el. spotřebiče 23 ks, ledničky, mrazničky - 30 ks, televize - 33 ks, počítače - 17 ks, baterie vývoz 1x, E box rovněž 1x.

Odměna za třídění od EKO-KOMU – 116.617,--Kč odměna od Elektrowinu 42.999,--Kč včetně motivačního programu.

Z přehledu vyplývá, že se občané stále vřnoují třídění odpadů, jsou již na třídění zvyklí a patří jim za to poděkování.

Bioodpad tvoří v popelnicích 1/3 veškerého odpadu /celostátně/, u nás jsme prokázali, že by se jednalo o 1/4 odpadu.

Cena za svoz a zpracování bioodpadu, pokud je uložen zvlášť, je za poloviční cenu než odpad v popelnicích nebo zelených kontejnerech.

Pro obec má třídění velký význam.

Můžeme stále na mysli, že tříděním a recyklací šetříme životní prostředí hlavně našim budoucím, našim dětem. Třídění odpadu patří ke kultuře každého občana.

Jiřina Hurtová, místostarostka obce

Okénko nejen do školy

BERUŠKY A SLUNÍČKA - to je naše školička

Nepadá a nepadá! Ptáte se co? No přece sněh. Tak, jako by se mnozí dospělí bez něho již obešli, děti toužebně ořekávají, kdy už bude. A „on“ nepadá a nepadá! A nebyl ani v době, kdy jsme v MŠ mlhi:

- Mikulášské odpoledne v kulturním domě
- „řertovský den“ v MŠ
- děti ze Slunířek keramiku s panem Švehlíkem
- „vánoň tvořenířko“ s rodiři (velké poděkování patří maminkám – p. Škařupové a p. Macurkové, které nám ochotně pomohly při jeho organizaci)
- vánoň koncert ZUŠ v Bystřici pod Hostýnem - pro předškoláky (třída Slunířek)
- zdobení stroměřků v obou třídách MŠ, zpívání koled, rozbaloování dárků
- předání vlastnoruřň vyrobených přánířek a drobných dáreřků v Charitní domovince

Sníh stále není, my už máme leden a děti nám vypráví, co měly pod stromečkem. Některé dárky by si zimu opravdu zasloužily. Ve školce jsme se rozmarňm pořásí přizpřsobili, dá se říct, že nás v niřem nebrzdí.

- chodili jsme a chodíme na procházky na zajímavá místa Chvalřova (např. studánka Sklenářka)
- děti ze třídy Berušek i Slunířek zhlédly tři loutkové pohádky
- pro rodiře předškolákř se uskuteřnila beseda k otázkám školní zralosti
- děti ze třídy Slunířek navřtřivily své kamarády v 1. třídř Zř a poté byly u zápisu do 1. třidy
- v kulturním domř jsme se pobavili na dřtském karnevalu
- probřřhne ukázková hodina Metody dobrého startu pro rodiře předškolákř

Jenom zimní radovánky a „Snřřhulářkovř den“ musíme přesunout na pozdřřří dobu, ale radost si tím zkazit nenecháme. Za každého pořásí je co dřřlat. Možná vřm budeme přišřř psát, jak jsme si uřřřivali „Sportovní den“ na Matřřřku.

kolektiv uřřitelek Mřř

ZÁKLADNÍ řřKOLA

Vánočky a cukrovř jsme snřřdli, svřřky ve svřřcnech vyhořřely, novorořní ohřřstroje dozářřily. Rozlouřřili jsme se se starřm rokem 2013 a přivřřitali novř 2014. Vřem řřenářřm tohoto přřřpřřvku přřejeme do nového roku jen dobré zážitky a hodnř zdravř.

Co nového přřnese rok 2014 do řřkolních třřd? Snad jen samé zajímavé, pouřřné a zábavné zážitky pro řřáky i uřřitele. Za mřřsřc prosinec a leden tady máme malou ochutnávku.

Přřd vřřnořřními prázdninami jsme si rozdřřřřovali „řřkolního“ Jeřřřřřka. Každá třřda mřřla svřř nazdobenř vřřnořřní stromeček (sponzorskř dar pana Horřka) a malř třřdnř

Karneval

„Štídrý večeř“ s povídáním o zvycích, tradicích a nadíllováním dárečků mohl zařít. Nezapomniři jsem ani na zvířátka v lese. Do krmelce nad Paseky jsme jim donesli spoustu dobrot – jablíčka, chleba, mrkev, oříšky a semínka. Snad zvířátkům taková nadílka chutnála.

Po prázdninách 6. ledna jsme do školních povinností skočili rovnou po hlavě a to doslova. 3. a 4. třída jela na již 3. lekci plaveckého výcviku, který probíhá v holešovském bazénu.

25. 1. se uskutečnil tradiční dětský karneval. Děti si báječně zasoutěžily, zatančily a také si mohly vyzkoušet štěstí a vyhrát některou z úžasných cen z tomboly.

Na přípravě se podíleli rodiče z KR, kterým patří naše díky. Hlavními organizátorkami a koordinátorkami byly V. Miškovská, a J. Loupancová. Paní Loupancová nás provedla celým karnevalem mluveným slovem. K tanci a poslechu hrál Z. Hnila, soutěže zajistily paní učitelky ze školky a školy. Dobrotu z „okýnka“ nejen zajistila, ale i prodávala paní Fojtíková. Za bohatou tombolu děkujeme všem sponzorům i dárcům a samozřejmě i těm, kteří ji pomohli zajistit.

Dne 29. 1. proběhl zápis do první třídy na školní rok 2014/2015. Měli jsme velice silný ročník – 23 předškoláků. Paní učitelky A. Martínková a A. Konečná přivítaly

budoucí žáčky poutavým příběhem s kamarádem Kryšpínkem. Žáčci se s Kryšpínkem seznámili, nakreslili mu kamaráda – sebe, a vydali se na cestu do školy. Ve škole si vyzkoušeli školní povinnosti a úkoly – řízení, psaní, hudební výchovu, přestávku i zavazování tenisek na třílocvik. 17 dětí se úspěšně zapsalo do 1. ročníku naší školy. Na budoucí školáčky se těšíme a přejeme jim ve škole hodně úspěchů.

Před zápisem proběhla beseda s rodiči předškoláků. Dotazy rodičů zodpověděl paní učitelka ZŠ, MŠ a pracovnice pedagogicko-psychologické poradny.

30. ledna jsme úspěšně ukončili 1. pololetí školního roku 2013/2014. Žáci si odnesli domů zaslouženou odměnu - výpis z vysvědčení.

V únoru nás čeká discoples ve valentýnském termínu 14. 2., jeho podtitul je opět Hippiies. Takže kostýmy a oblečky z této doby jsou vítány.

O jarních prázdninách od 3. 3. do 7. 3. si žáci trošku odpočinou a naberou síly do dalších školních mšiců.

Jak Vám chutnalo, co přinesl nový rok do školních lavic? Myslím, že na začátek toho nebylo málo. Tak se máme na co těšit. Vítejte, nový rok 2014!

Barbora Hrušková

Zprávy z SOS vesničky

Vánoční besídka

Ve čtvrtek 19. prosince se v SOS dětské vesničce Chvalbův jako každý rok uskutečnila vánoční besídka. Zúčastnily se jí všechny rodiny, zaměstnanci vesničky a mezi pozvanými hosty byli i ředitelé z Kauflandu. Bohatý program začal v 15 hodin hudebním vystoupením dětí pod vedením pana Balgy, které nám zazpívaly a zahrály vánoční koledy. Program byl prokládán soutěžemi, jako například hádání slov, znalost pohádek a veřnířků z hudebních znělek nebo kulečníkový zápas s pingpongovými míčky. Dále následovaly dvě taneční vystoupení dívků s břichními tanci v rytmu Španělska. Na závěr besídky bylo nachystané bohaté občerstvení od sponzora Kaufland. ředitelé z Kauflandu popřáli maminkám s dětmi krásné vánoční svátky a předali jim dárky. Chtěli bychom Kauflandu poděkovat, nejen za dárky, ale i za jejich spolupráci s SOS dětskými vesničkami, která trvá již třetím rokem.

Vánoční besídka

Mikulášské promítání s Č

Ve středu 4. prosince byly naše děti z SOS vesničky i s dětmi z dětských domovů a z přístounských rodin pozvány řeckou televizí na promítání premiéry řecké pohádky Duch nad zlato do ostravského multikina. Před vstupem do kina nás uvítaly postavičky Křemílka a Vochoňky, s kterými se děti mohly vyfotografovat. Pohádka byla natožena podle předlohy Hanse Christiana Andersena a v televizi byla vysílána na Štírdý den. A jak to v každé pohádce bývá, tak i v této zvítězila láska nad bohatstvím. Po skončení pohádky všechny děti obdržely od řecké televize řokoládový adventní kalendář. Chtěli bychom poděkovat řecké televizi za krásnou Mikulášskou nadílku a příný zážitek.

Promítání v Ostravě

Účast na vánočním jarmarku

Obec Chvalřov pořádá každý rok vánoční jarmark, kde i tento rok vystupovaly naše děti. Pod vedením kandidátky na matku přístouнку Mariky Junkové děti předvedly taneční vystoupení. V předsálí mřla vesnička ukážku výrobků od dětí, které vytvořily v rámci vesničkových kroužků a nástřnku s prezentací naši vesničky a aktivit, které se udály během tohoto roku. Mezi nejzajímavější patří i rozšíření našich služeb o sociální aktivizační služby pro rodiny s dětmi a služby pro přístounské rodiny peřující o děti mimo SOS dětské vesničky.

Mgr. Alena Malá

Zprávičky z KCR Domino

Právě prožíváme chladnou a dlouhou řást roku - zimu. Zima má však i svá kouzla a mnohé krásy. Je mnohem více řasu na posezení u vořavého řaje ř kávy s řřáteli, na řření, hraní, malování, tvoření a povídání s řřítmi. A pokud nás zima zasype snřžnou peřřinou, nabídne nám mnoho radostí při sářřkování, bobování, koulavařřkách a dalších zimních radováňkách. Radost a pohoda je více víc vnitřního pohledu, než toho, co prožíváme. Umřřní vidířř krásu a příležitosti je úřřasná schopnost řřítí. Umřř se radovat z kařřdė malířřkosti, najdou si spoustu příležitostí ke hrám, smřřchu, prožívají kařřdou chvilku naplno, prostřř řřijí. My dospřří řřasto řřijeme v ořřekávání, až přiřřde jaro, a až přiřřde léto, a dovolená, a Vánoce. A pak nám řřivot proklouzává mezi prsty, protože neumřřme řřít teřř a radovat se z toho, co máme a právřř prožíváme.

Kařřdý den se mohu tomuto umřřní uřřit od řřítí přiřřázajících do Domina. řř Ty nejmenřřší od 1 roku chodí i s rodiři do cviřření. V **Klubířřku** spoleřřně cviřříme, zpíváme, tanřříme, uřříme se ukazovací řříkadla a hraje me pohybové hry. Pouřříváme řříznė cviřřební pomřřcky jako je padák, mřřře, bubny, stuhy a mnohé další. V březnu bude zařřínat nové Klubířřko pro roňří řřítí. **řříkulka** je další krouřřek pro rodiře s řřítmi od 2 let. S řřítmi cviřříme, zpíváme, tanřříme a hraje me hry, ale navíc spoleřřně maluje me, lepřřme, uřříme se střříhat a řříznř tvořříme.

Tvořřínek je vřřtvanný krouřřek pro tvořřivé a kreativní řřítí od 3 do 6 let. Otevírá se řřim prostor pro malování, vyrábění, řříznė vřřtvannė techniky a tvoření vřřeho druhu.

Dopolední miniřřkolka je urřění řřířem od 1,5 do 3 let. řřítí jsou zapojeny do mnoha řřinností, her, cviřření a mnoha řříznřých aktivit.

Mimo tyto pravidelnė akivity přiřřpravujeme i další akce.

Ve střředu 29.1. 2014 v 16:00 hod. bude **POHÁDKOVÉ TVOŘŘENÍ**. řřeká nás pohádka, vyrábění , zpívání a pohádkou inspirované hry.

Pro malé řřítí přiřřpravujeme **ĐŤSKÝ KARNEVAL**. Ve střředu 26. 2. 2014 od 16.00 hod. se mřřžete řřířit na taneřřky, hry, soutřřže a spoustu veselého dováđřřní. S ohledem na omezenė prostory herny je potřřeba si rezervovat místa přímo v Dominu, nebo na tel. 604 30 50 55.

Přřejí vřřem ve zdraví, pohodřř a radosti prořřitė zimní dny.

Elen Egerová

Rřřné

Zmřřřa v povolování vřřjezdřřa sv. Hostřřn

Od 1. 1. 2014 dořřlo ke zmřřřř povolování vřřjezdřř na Sv. Hostřřn. Vřřechny osobní automobily potřřebují i nadále povolení k vřřjezdu. Pokud toto povolení potřřebují **občănė Chvalřřva, mohou si je zapřřřit** na Obecním úřřadřř ve Chvalřřovřř.

Pro ostatní má dennřř Mřřřtská policie v Bystřřici pod Hostřřnem 50 ks povolenek, které se vydávají do vyřřerpání limitu. Povolenka je jednorázová a nelze rezervovat. Na povolení nenřř nárok.

Autobusy budou vřřjířřdřř bez omezení, jejich parkování si bude organizovat Matice svatohostřřnřřská, při velkých poutřřích spolu s Mřřřtskou policií.

I v letořřním roce probřřřne **Humanitární sbřřírka pro Diakonii Broumov**. Termín jeřřřřř neznáme, ale vřře řřádnřř a vřřas oznámřřme. Podmřřínky budou stejné jako v minulých letech.

Tůkrálová sbírka ve Chvalově

Oblastní charita se sídlem v Bystřici pod Hostýnem děkuje všem dárcům za příspěvky do letošní Tůkrálové sbírky.

V obci Chvalov bylo v 5 kasičkách celkem 21 837,- Kč. Je to o 2 098,- Kč více jak v r. 2013. Tůkrálová sbírka bude jako každý rok použita pro potřebné spoluobčany nejen u nás, ale i v zahraničí.

Poděkování Dennímu stacionáři pro seniory Chvalov

Chtěla bych poděkovat všem sestřičkám i paní vedoucí za příkladnou péči o všechny babičky a dědečky. Moje maminka tam chodila skoro 3 roky a s každodenní péčí jsme byli maximálně spokojeni. Mamka tam chodila moc ráda, těšila se každé pondělí. Všichni pracovníci jsou nesmírně obětiví, milí a usměvaví, prostředí je velmi veselé, čisté a optimisticky vyzdobené. Všem klientům se věnují individuálně, stále, s neúnavnou ochotou. Takovou péči snad nenabízí žádný pečovatelský domov, ani domov důchodců. Myslím si, že nikdo se nemusí bát tady svého příbuzného umístit. Různých akcí a výletů je do roka nespočet. Je moc dobře, že toto zařízení existuje. Ráda bych taky umlěla všechny pomlouvače (hlavně pomlouvačky), které kritizují něco, kde nikdy nebyly a neprohlédly si. Nedejte na niř nález, stejně jako já - můžete se po domluvě přijít přesvědčit na vlastní oči. Vřele doporučuji z vlastní moc dobré zkušenosti. Ještě jednou moc a moc děkuji všem za Stacionáře.

Irena Hudcová ml., Bystřice pod Hostýnem

Místní poplatky v roce 2014

V letošním roce nedochází ke změnám ve výši poplatků, tudíž **poplatek za odpad** řiní stále pro fyzické osoby, které mají v obci Chvalov trvalý pobyt 330,- Kč. Sazba poplatku za rekreační chalupu nebo chatu řiní také 330,- Kč.

Úhradu můžete provést v hotovosti do pokladny obecního úřadu nebo na účet říslo **24228691/0100** s variabilním symbolem říslo domu nebo chaty + 1340.

Příklad: říslo domu je 586, variabilní symbol tedy bude 5861340.

Poplatek je splatný jednorázově do 31. května, nebo ve dvou splátkách a to první splátka (polovina poplatku) do 31. května a druhá splátka do 31. října kalendářního roku. **Od letošního roku už nejsou vydávány nálepky na popelnice.**

Poplatek ze psů platí za psy starší 3 měsíců. Sazba poplatku za jednoho psa řiní 100,- Kč. Za druhého a každého dalšího psa řiní 150,- Kč za jeden rok. Výše poplatku pro poživatelé invalidního, starobního a vdovského důchodu, který je jeho jediným příjmem, řiní za jednoho psa 50,- Kč. Za druhého a každého dalšího psa řiní 100,- Kč za jeden kalendářní rok. Poplatek ze psů je splatný k 31. 5. kalendářního roku.

Úhradu můžete provést v hotovosti do pokladny obecního úřadu, nebo na účet říslo **24228691/0100** s variabilním symbolem říslo domu + 1341.

Akce na Chvalově

14. únor DISCOPLES - HIPPIES

Klub rodičů ZŠ Chvalov pořádá DISCOPLES - HIPPIES, který se uskuteční v pátek 14. února 2014 v Kulturním domě na Chvalově.

22. únor sobota Myslivecký ples Kulturní dům Chvalov

1. březen sobota Masopust, aneb vodňák medvěda

Průvod letos již po čtvrté projde obcí Chvalšov. Basu pochová v kulturním domě. Následovat bude diskotéka...

Koncem března se setkáme s tradičním „Otevírání studánek“ u Sklenářky Na Ústí. A sledujte plakáty, chystají se besedy se zajímavými lidmi!

Akce v okolí:

KARNEVAL S PAVLEM NOVÁKEM

Středisko volného času Vřelín zve všechny děti a rodiče na KARNEVAL PRO DĚTI S PAVLEM NOVÁKEM, který se uskuteční v neděli 16. února 2014 v 15.00 hod. ve Společenském domě Sušil. Třítit se můžete na estrádní program plný her, soutěží a písniček pro děti. Bohatá tombola. Oběd stavení zajišťujeme. Vstupné: 30 Kč/osoba.

HOSTÝNSKÝ YEŤY

Hostýnský Yetty společně se svými přáteli zve na pátý březeký závod pro celou rodinu "Hostýnský Yeťy", který se uskuteční v sobotu 22. února 2014. Startovat budeme tradičně na Sv. Hostýně a Tesáku. Cíl akce je ve skiareálu Troják. Za nepříznivého počasí se přijde trasa přišky! Více informací na www.hm52.cz. Registrace účastníků je nutná na www.hm52.cz.

„S TVOJÍ DCEROU NE“

Město Bystřice pod Hostýnem srdečně zve na další divadelní představení herců pražských divadel, tentokrát na hru S TVOJÍ DCEROU NE. V hlavní roli exceluje neodolatelný Petr Nárožný jako stárnoucí muž, který se zamiluje do studentky. V dalších rolích se můžete těšit na Naď Konvalinkovou, Zuzanu Slavíkovou nebo Dagmar Novotnou, Pavla Kikiněka nebo Martina Zahálku a další. Komedie o tom, jak snadno spadnout do manželské krize a těžko z ní ven, napsal kromě český rodák, režisér a herec Antonín Procházka, který se také objeví v jedné z rolí. Uvidíte v Kině Klub Sušil v Bystřici pod Hostýnem v úterý 25. února 2014 od 19.00 hodin. Cena vstupenek je 240, 220, 200 Kč Předprodej vstupenek od 10. února 2014 v informačním centru na zámku v Bystřici pod Hostýnem tel. 573 501 901

SPOLEČNSKÝ PLES

Spolek rodičů při ZŠ T.G. Masaryka pořádá tradiční již 16. Společenský ples, který se uskuteční v pátek 28. února 2014 ve Společenském domě Sušil v Bystřici pod Hostýnem.

ZDOKONALOVACÍ LEKCE PRO ŠKOLÁKY

Skiareál Troják pořádá zdokonalovací lekci pro školáky, v neděli 2. března 2014. Skupinová lekce je určená pro školáky od 8 do 15 let. Výuka trvá 50 min. Skupiny: 9.00 – 9.50 hodin a 15.00 - 15.50 hodin. Objednávejte se na tel. číslo 573 391 111. Cena hodiny je 100 Kč. V případě špatných sněhových podmínek se akce ruší. Více informací na www.trojak.cz

ROZCVIČKA S DĚVČATY

Skiareál Troják pořádá týdenní akci ROZCVIČKA S DĚVČATY. Cvičení se uskuteční během jarních prázdnin Zlínského kraje 3. - 7. března 2014 ve Skiareálu Troják. Na programu budou ranní a odpolední rozcvičky. V pondělí začínáme cvičit ve 13.50 a ve 14.00 hodin, v úterý od 9.15 a od 13.50 hodin, ve středu od 9.15 a od 13.50 hodin, ve čtvrtek od 9.15 a od 13.50 hodin, v pátek od 9.15 a od 13.50 hodin. Těšíme se na Vás. Více informací na www.trojak.cz

KARNEVAL V MASKÁCH

Skiareál Troják pořádá tradiční Maškarní karneval na lyžích, který se uskuteční v sobotu 8. března 2014 od 10.00 hodin v lyžařském areálu na Trojáku. V případě špatných sněhových podmínek bude akce zrušená. Více informací na www.trojak.cz

Zamyšlení na téma:

homo, homo, homo aneb 4%

Když jsem byla dítě, o homosexualitě jsem nevěděla nic. Ani to, že existuje. V době totality a komanířů toto téma bylo tabu. Rodiče se mnou nemluvili o sexualitě vůbec, natož pak o té „jiné“. Poprvé jsem se s tímto tématem setkala až v dospělosti, kdy jsem viděla film, ve kterém hlavního hrdinu, homosexuála, ukamenovala vesnice, ve které žil. Tento film ve mně vyvolal velice bouřlivé emoce, a především soucit.

V Praze pak bylo všechno jinak. Homosexuálové se tu normálně prochází po městě, v metru se setkáte s párem stejného pohlaví, který se drží za ruku, a v podstatě je nikdo neřeší. Nanejvýš tak v duchu. Ovšem vesnice, to je jiné kafe! Na vesnici se narodit jako homosexuál, to si může dovolit jen velice odvážná duše, která toto „prokletí“ na sebe vezme. Jsem velice vděčná osudu, že žiju v době, kdy se pomalu, či spíše rychle bojí mýty a předsudky všeho druhu. Jsem vděčná osudu, že mě alespoň „na zralá kolena“ nechává nahlédnout do života, který se bude odvíjet bez odsuzování a nepochopení role toho druhého.

Zdá se, že zásadní problém s homosexualitou má církev. Na vlastní uši jsem slyšela názory některých věřících, že takto orientovaní lidé jsou nástrojem ďáblůvým. Že jejich věrné zatracení je takřka jisté pro zvrácenost, se kterou přišli na tuto zem. A tak si říkám, kde je proklamovaná láska, která nesoudí? Kde je láska, která miluje?

Náš černý kocour Mikeš je nejdokonalejším světcem, kterého znám. Miluje všechny, a miluje všechno. On to jinak ani neumí. Mazlí se s opilcem, tulí se ke každému a za všech okolností, miluje ubrus i nohu od stolu, miluje dobráka i gaunera, nerozlišuje. A orientace? Tak ta je mu už úplný fuk. Cítí a dává lásku všemu okolo, neptá se komu a neptá se proč. A neptá se, co za to! Šťastná to bytost. My lidé takto šťastní být nedokážeme. My musíme rozumovat. Buzerant? V žádném případě! Ještě tak lesbičky, dejme tomu, to si někteří muži docela rádi představují, ale dva chlapi spolu! Hříza! Vždyť je to proti přírodě! Ale opravdu je? Kdo tady má patent na rozum a ví, jak to doopravdy vzniká?

Existuje spousta názorů na příčinu odlišné sexuální orientace. Je to vrozené? Je to naučené? Dřídířné? Je to módní výstřelek? Dá se to léčit? Zakázat? Převychovat? Nikdo neví. Mně osobně se líbí názor, že homosexualita je vyrovnaní energií, člověk se narodí jako homosexuál, protože si potřebuje sladit svou mužskou a ženskou energii, uvést je do rovnováhy. Co je na tom špatného? Anebo co je špatného na dívce, která se stane lesbou, protože se bojí mužů, jelikož jí její otec třeba týral nebo opustil. Zaslouží si lásku a ne odmítnutí. Co je tak těžkého na lásce? Vždyť je to ta nejjednodušší a nejpřirozenější věc na světě.

Před pár lety za mnou přišla moje dcera, která byla zasažena emočním filmem „Pusinky“ a zeptala se: „Mami, co bys dělala, kdybych byla lesba?“ Dívala se na mě svými krásnými hnědými kukadlama, a já nemohla říct nic jiného, než že nic, že bych ji milovala stejně jako doposud. Že by pro mě nebyla ani zvrácená, ani nepřirozená, ani nenormální. Že ji miluju, a budu milovat za všech okolností a žádná víc na

světř na tom nemůže nic zmínit. Akorát bych obřeřela vnuřata. A co? řlovřk musí přijímat vřci tak, jak jsou. Život našich dřtř a jejich osud je jejich vřc. Jsou to jejich zkoušky, jejich proces zrání, jejich cesta. Moje dcera si oddychla, když pochopila, že moje láska k ní je absolutní, a že si ji nemusí niřřm „zasloužit“, že ji miluji za to, že je. Teřka. Přestala toto tēma úplnř řešit.

Ovšem spousta rodiřř to má jinak. Homosexualita je pro nř spojena se selháním, pocitem ménřcennosti, odporem. Niřco, co si ve vlastní „dokonalé“ rodinř neumř vřbec představit. Ta ostuda! Co tomu řeknou lidi! Hrřza! Ovšem ne nadarmo se řřká: „z odřřkaného chleba nejvřřší krajíc.“ A je to tak dobře. Pokud nedokážeme přijmout jakýkoliv rozmřř Existence, dostaneme jednoho dne tento rozmřř naservírovaný přímo na talřř. A nauřřme se ho přijímat, protože jsme bytosti schopné lásky. Nakonec dokážeme přijmout úplnř vře. Vřřřm tomu, protože tomu vřřřt chcř.

Jitka Dostálová

Vaše přspěvky

Víte, co je ÚMK?

Před více než dvřřma lety jsem se rozhodovala, jaký dalřř smřř dām svému životu volbou vysoké řkoly. Blřřř se období, kdy budou i letořní maturanti muset rozhodnout o svém dalřřm kroku. Vřřm, že to není vřřbec jednoduché.

Po více než roce studia si dovolřřm tvrdit, že mé koneřné rozhodnutí bylo dobré. A proř dobré? Zkrátka, řkola, kterou jsem si zvolila, splřřovala a splřřuje mé pořřadavky. Přestože mi uřenř nevadí, ba naopak, zajřřmala jsem se o takové obory, které

kloubí teorii s praxí. Jelikož mř baví podílet se na organizaci nejrůznějších akcí, přes bývalé školní besídky po plesy, vysoká škola, kterou jsem si nakonec zvolila, mi toto mohla nabídnout i v rámci studia. Navíc se zde boří mýty o nepříjemném studijním oddělení, nerudných vyučujících a mizerné komunikaci vedení se studenty. Váš názor je tu ceněný a vážený. Vyučující vás oslovují jménem, což se na univerzitách moc často neděje. Jsou to lidé, kteří pracují či pracovali v oboru, tudíž přesně znají a vědí, jak to v pracovním životě chodí. A o kterou že se to jedná školu? Už druhým rokem studuji obor Marketingové komunikace na Ústavu marketingových komunikací Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.

Pokud si říkáte, co jen to ty marketingové komunikace jsou, nezděchejte, určitě nejste sami. Je to obor velmi široký, ale pokusím se vám jej přiblížit. Představte si, že jdete do obchodu a budete chtít poradit od prodáváře, které boty jsou vhodné na túry do lesa a do hor. On vás odbude, proť ho jen otravujete, vrátí se ke své původní práci a řekne, že si to máte někde přečíst sami. Přijdete do tohoto obchodu ještě jednou a doporučíte ho svým známým? Představte si, že si budete chtít koupit nové auto, ale bez článku v novinách, televize, internetových stránek, doporučení od známého, apod. byste se o vašem vysněném modelu jen střížli dozvěděli. Pokud byste tedy nepracovali přímo v automobilce. A co taková reklama? Myslíte, že je to jenom nutné zlo? Co kdyby nebyla? Vědíli byste, že můžete v obchodě požadovat výtečné čokoládové sušenky, které jsou právě v akci? Pokud byste se tedy dozvěděli, že nějaké výtečné čokoládové sušenky vůbec existují. Potřší vás v obchodě sympatická slečna, která vám nabídne ochutnávku nového jogurtu XY s opravdu velkými kousky ovoce? A co ve vašem zaměstnání? Funguje dobře komunikace mezi vedením a vašim oddělením či vámi? Máte pocit, že jste dobře informovaní o všem, co se děje a chystá? Doufám, že aspoň těchto pár zamyšlení naznačilo přirozenost tohoto oboru a oblasti, které může ovlivňovat, a pomohla naznačit, že se snaží udržovat nejen dobré vztahy zákazníků k firmě, což závisí i na tom, zdali vás prodávář v obchodě přikrčí pozdraví, nebo vztahy zaměstnanců k firmě tím, že máte například na vaší firemní nástěnce pověšené fotky z vydařeného vánočního večírku.

Samozřejmě výřet není ani zdaleka kompletní, jelikož je to obor opravdu obsáhlý, kreativní, neustále se vyvíjející a nepopsatelný do několika řádků. No, a pokud se chcete přesvědčit na vlastní oči, že i na vysoké škole můžete mít kreativní prostředí, příjemné vyučující a dostatečný prostor pro seberealizaci, přijeďte se někdy podívat. Budete vítáni. Nebo k nám nahlédněte z pohodlí svého domova na webových stránkách školy www.ustav44.cz. Maturantům přeji hodně štěstí, a pokud stojíte před volbou své další školy, ať je tedy úspěšná.

Kateřina Martínková

Význam masáží

Masáže patří k prastarým dovednostem, které přinášejí uvolnění jednotlivým částem lidského těla i tělu jako celku. Jsou vlastně rozšířenou formou dotyku a po získání zkušeností vám pomohou lépe poznat a pochopit vaše dítě.

Hmat je prvním smyslem, který se vyvíjí. Pro novorozence je také prvním a převládajícím prostředkem komunikace. Všechny děti reagují na to, jak se s nimi zachází a jak se jich lidé kolem dotýkají. Trvá nějakou dobu, než rodiče získají pocit, že ho „cítí“. Většina novopečených maminek a tatínek se dítěte dotýká velmi opatrně, pouze konečky prstů. Teprve postupně, jak roste jejich sebedvěra, se začínají dítěte dotýkat a hladit ho celou rukou. Způsob, kterým rodiče své dítě drží a kterým se ho dotýkají, tak i četnost těchto dotyků, mají značný vliv na jeho celkové dispozice.

Masáže jsou tvořivou a výchovnou odpovědí na vrozenou potřebu dítěte po fyzickém kontaktu, jsou prospěšné pro jeho vývoj a uvolňný pohyb. Podporují oběhový a imunitní systém, mají pozitivní vliv na srdeční činnost, dýchání a trávení, zajišťují vyrovnaný vývoj a podporují rozvoj růstu dítěte. Také podporují pružnost svalů a zlepšují jejich schopnost uvolňování jak při činnosti, tak i při odpočinku. Při pravidelném masírování dítěte budete moci také lépe zjistit a popřípadě kontrolovat jakékoli bolestivé místo. U batolat je znalost masáží neocenitelná, protože poskytují možnost okamžitého a účinného prostředku při menších pádech, ke kterým pochopitelně dochází, když se dítě snaží dosáhnout stability.

Podle rozpoložení dítěte můžeme zvolit buď masáže celého těla, nebo masáže jednotlivých částí. Měli byste je provádět pouze ve spolupráci se svým dítětem, kterou získáte projevováním lásky, pozornosti a mazlením, a měly by vám i vašemu dítěti přinášet jen samé potěšení. Tajemství se skrývá ve způsobu vaší komunikace s dítětem. Mluvit na něj přímo a jednoduše, aby jeho fyzický kontakt s nimi byl vždy upřímný a nenucený, takže dítě okamžitě pocítí pocit bezpečí.

Nenasilný fyzický kontakt mezi rodiči a dítětem má prvořadý význam. Řádným důvodem dětského pláče je totiž pocit nudy nebo nedostatek dotyků. Dotyky a ostatní fyzické kontakty se dají řádně naučit a řádně jsou instinktivní. Osvojování si těchto znalostí, které je mnohem jednodušší pro přírodní společenství, kde dokonce i malé děti nosí svoje menší sourozence, bohužel v našem moderním světě citelně chybí. Až příliš často jsme dokonce naprosto bez kontaktu mezi sebou, se sebou samými, i se svými instinkty.

Systém masáží a cvičení bude maminkám i tatínkům dobrým pomocníkem při vytváření přirozených vazeb a milujícího vztahu k dítětem v prvních měsících po porodu a v prvních letech jejich života. Přinese rodinám mnoho radosti a obohatí prožitky spojené s prvními chvílemi rodičovství a přinese potěšení dítětem při jejich „vstupu do života“. Pomůže rodičům objevit vrozené schopnosti, jak se k dítěti chovat a jak s ním zacházet se sebejistotou, která musí pramenit z pochopení jeho vývojových stádií. Jednoduché rady se pro rodiče stanou pomocníkem při vytváření kontaktu s dítětem hned od narození, při hledání odpovědí, jak dítě uklidnit při lehčím onemocnění a jak vytvořit pevné a láskyplné pouto pro nadcházející léta.

Protože novorozenci, kojenci i batolata reagují nejlépe na činnost, přinášející jim potěšení, je nutné, aby všechny masáže a techniky byly prováděny s láskou a péčí, protože jinak by se změnily na pouhou mechanickou činnost. S trochou trpělivosti a vytrvalosti dosáhnete pomocí technik vzájemné důvěry a spolupráce a také se rozšíří prostor pro hraní. Dudlíky, roztomilé hračky a pohodlná postýlka mají rozhodně svůj význam, ale v momentě, kdy vaše dítě potřebuje fyzický kontakt a vaše teplo, se stanou jen ubohou náhražkou. Když budete masáže provádět pravidelně, záhy zjistíte, že je vykonáváte intuitivně a že vašemu dítěti uspokojují přirozenou potřebu lidského kontaktu a přinášejí mu mnoho prospěšného pro jeho fyzický a duševní vývoj a zdraví.

Masáže dětí a kojenců

Co obsahuje?

Technika obsahuje prvky z indických a švédských masáží, reflexní masáž chodidla, protikolikovou masáž, masáž hrudníku pro uvolnění hlenů a cviky z jógy.

Pro koho je určena?

Technika je natolik univerzální, že ji můžete použít jak u zdravých, tak u handicapovaných dětí, u miminek, dětí školního a předškolního věku, u dětí předčasně narozených, u starších dětí i dospělých.

Co přináší?

Přináší potěšení, radost, dobrou náladu, učí relaxovat jak dítě, tak masírujícího rodiče.

Co zlepšuje?

Vztahy mezi rodiči a dětmi

Posiluje důvěru

Zlepšuje komunikaci a empatii

Pomáhá uvolnit a vyjádřit potlačované city

Příznivě působí na stav astmatiků, alergiků a extatiků

Ilustrační foto

Děti lépe

usínají, soustředí se, spolupracují, jsou klidnější a vyrovnanější.

Co ovlivňuje?

Masáž ovlivňuje krevní i lymfatický oběh, dýchací, pohybovou a nervovou soustavu, posiluje imunitu. Pozitivně posiluje děti s Downovým syndromem, autismem a specifickými poruchami uření.

Co odstraňuje?

Masáž pomáhá odstranit poporodní traumata.

(v případě zájmu o tyto kurzy, kontaktujte prosím redakci zpravodaje, pí Jitku Dostálovou, která vám sdělí konkrétní informace)

„Myslivosti zdar“

Dne 30. 11. 2013 pořádal Myslivecký svaz Mrlínek na úseku Chvalřova hon na drobnou zvěř. Sraz byl v 8.00hodin v hostinci U Králů. Po snídani se konal nástup za garážemi, kde všechny přivítal předseda a předal slovo hospodáři. Tohoto honu

Příprava na hon

Pod Kozincem

se zúčastnilo 37 střelců, 24 honců a 7 loveckých psů. Hon trval do 15 hodin. Poté byl proveden výřad. Na výřadu se sešlo 22 zajíců a 10 bažantů. Po ukončení výřadu poděkoval hospodář všem zúčastněným za vzorné chování a pozval všechny na poslední lež ke Králím. Po honu se podávala drbeží polévka s domácími nudlemi a peřený divořák se zelím a knedlíkem. Po dobrém obědě, který všichni chválili, členové roznesli domácí koláčky. Zábava se zpestřila tombolou a všichni spokojeni odcházeli po ukončení domů.

Milan Martínek

Kulturní rubrika

Krásný dar

21. prosinec 2013 byl nevlídný den. Odpoledne foukal studený vítr, a i když nebyl sníh, byla, jak se u nás říká, „vlezlá zima“. Přesto před třetí hodinou nastal v obci pohyb. Jednotlivci i skupiny směřovali za obecní úřad plni očekávání a zvědavosti. Naši herci pro nás poprvé nacvičili živý betlém.

Od počátku bylo vše originální. K betlému patří zvířata. A opravdu pasáři a husopaska hlídali ovečky, poníka a kařenky-husy v obležení dětí. Všem tuhly prsty, ale zdálo se, že to nevadí dětem ani dospělým, kteří hráli a zpívali vánoční písně a koledy. Stánek s horkými nápoji využívali hlavně dospělí. Svažák nebo horký čaj aspoň na chvilku potlačily zimu.

Najednou se objevili krásní andělé, nebesky se usmívali, rozdávali přáníčka k nastávajícím Vánocím a ta zahřála a potřšila. Zařalo se šetřit. Ponocný odmířoval řas, všichni ztichli. Před námi byl najednou starověký Betlém. Představovali ho řemeslníci, bez jejichž výrobků se dodnes neobejdeme. Švec šil boty, kovář pracoval u ohně se železem, pekařka mísila těsto v díži, selka se starala o statek. Mladí řemeslníci v dobových kostýmech si mezi sebou sdíleli své názory na to, co má nastat

Živý betlém

a spolu s vypravěčem nás přenesli do řas před narozením Krista. Diváci sebou trhli, když se nad oponou, která zakrývala pódium pro muzikanty, rozzářila kometa. Opona se rozevřela a před námi stanula svatá rodina, jakoby ožil starý vzácný obraz. Oři mnoha diváků se zalily slzami nad důstojností a krásou scény. Narodilo se svaté dítě obklopené láskou rodičů. A vzápětí přicházeli s dary tři králové, švec přinášel botičky, pekařka vánočku, selka ošatku vajířek, a to již diváci vytvořili bez vyzvání zástup a šli se i oni poklonit Ježíškovi, a tak se připojili spontánně k betlémskému obrazu. Vznikl živý betlém. Obcí se rozlehl zpěv koled. Bylo zde najednou plno citu a ušlechtilých emocí. I my starší, kteří prožíváme Vánoce už jen prostřednictvím dětí a vnuků, jsme prožívali posvátnou atmosféru řeských Vánoc. Takový prožitek je vzácný dar a posiluje lidskost tolik potřebnou v každé době. Všichni zúčastnění, pokud chtěli, byli obdarováni aspoň na chvíli zapomenutou zbožností a pokorou našich předků. Na Vánoce 2013 díky živému betlému nezapomeneme. Byly události roku v naší obci.

Velké poděkování zaslouží paní Věře Trefílkové za ušití krásných kostýmů, všichni herci, účinkující, stánkaři, majitelé zapůjčených zvířat a všichni, kteří obitovali řasu a připravili toto nezapomenutelné odpoledne. Paní Trefílkové děkujeme také za sponzorský dar v podobě materiálu a práce na náročných kostýmech, a panu Jiřímu Winklářkovi, který v rámci firmy tuto akci finančně podpořil.

Hráli: Marie – Eva Rotterová, Josef – Josef Janečka st., Tři králové- Iva Zábranská, Lenka Janečková, Jitka Dostálová, andělé – Barbora Wágnerová, Magda Dostálová, Lenka Janečková ml., ponocný – Pavel Pávek, řemeslníci- kovář - Vlastimil Kadlec, švec – Radovan Bílý, pekařka – Hana Orságová, selka – Iveta Stellová, husopaska – Anička Dostálová, pasáři – Dan Mikulík, Johanka Dostálová, zvukař a moderátor - Blažej Stella, vypravěč - Štěpán Sklenář, režisér – Blažej Stella, Jitka Dostálová a ostatní, zvířata zapůjčili Juráškovci, Odvršovi a Stodříkovi, stánky provozovali – Nařa Sedlářová, Magda Zábranská, Tereza Langerová, Jirka Jakoubek, kamera – Josef Janečka ml., vystupovali s kytarami - paní Jarka Kvasniřková, Zdena Bortníková , Pavel Pecháček, na housle zahrála Lucka Bortníková.

Eva Bubílková

„Jak je důležité mít Filipa“

V neděli 26. ledna zavítali do naší obce ochotníci z Hranic, aby nám předvedli nastudování hry Oscara Wilda „Jak je důležité mít Filipa.“ Klasická anglická hra s prvky suchého humoru je postavená na hereckém výkonu. Na hereckém výkonu její kvalita stojí, a nebo také padá. Ochotnický spolek s názvem „VENTYL“ se ujal zpracování hry zodpovědně. Režisér a představitel hlavní role pan Kamil Štroncl říká: „Nastudování hry trvalo dva roky, je za tím velký kus práce.“ Nelze než souhlasit a obdivovat – dát dohromady partu deseti herců, kteří pravidelně chodí na zkoušky, nezemnou před premiérou, zdolají všechny překážky, a odehrají hru. Divadelní činnost ochotníků je skutečně důkazem ochoty, nadšení a lásky k diva-

Ochotnický spolek „Ventyl“

dlu. Mř osobně nejvíce zaujal herecký výkon faráře Chasubleho v podání pana Prenřka a role Lady Bracknellové v podání paní Markéty Burianové. Ráda bych divadelnímu souboru VENTYL podřkovala za příjemnou spolupřáci. A dřkuji také všem divákřm, kteří i přes vysoké mrazy přřřli podpořit kulturu a vřřím, ře přřřtř rok se sejdeme u dalřřřho předřtavenř.

Přř této přřležitosti si krátce přřpomeřme řivotopis vřznamného divadelního autora a spisovatele Oscara Wilda:

Oscar Fingal O'Flatherine Wills Wilde se narodil v Dublinu do velice abstraktnř rodiny. Jeho matka, Jane Francesca Wildeová, byla novinářka a básnřřka. Psala pod jménem Sperenza. Oscarřv otec byl irskř antikvář a také doktor – specialista na ořř uřř. Zalořil v Dublinu nemocnici rok před tím, než se Oscar narodil.

Herci z ochotnického spolku

Oscar studoval na Portora Royal School v Enniskillenu, Trinity College v Dublinu a Magdalen College v Oxfordu, kde byl mimochodem uřen Johnem Rushkinem.

Již v Oxfordu upozornil na svou osobu necitelným názorem k náboženství a možná ještě více svými excentrickými šaty.

V roce 1878 dostal bakalářský titul a přesunul se do Londýna. Tam pracoval jako stylista (1881), pak vedl lekce v USA a Canadě (1882) a chvíli žil i v Paříži (1883).

Roku 1884 si vzal Constance Lloyd a aby zajistil svou rodinu, vzal místo redaktora časopisu Woman's World. V roce 1888 publikoval pohádky The Happy Prince and Other Tales, které napsal pro své dva syny.

Roku 1893 se nechal rozvést. Někdy v této době potkal lorda Alfreda Douglase (známého pod přezdívkou Bosie), který byl básník a atlet. Zamilovali se do sebe.

Ať byl ženat, měl dvě děti, slavil veliké tvůrčí úspěchy, stejně jeho soukromý život neunikl pozornosti. Léta slávy následovala léta smutku. Homosexualita byla tenkrát v Británii ilegální a Oscar byl odsouzen k dvěma letům těžkých prací.

Nejdříve byl ve Wandsworthském vězení v Londýně, pak v Reading Gaol. Když mu poprvé po 19 měsících deprivace ve vězení bylo poskytnuto pero, začal inklinovat k opatrné stránce pohledu na řemeslo a jeho dokonalost.

Potom, co byl v roce 1897 propuštěn z žaláře, žil pod jménem Sebastian Melmoth v Berneval u Dieppe, později v Paříži.

Zemřel na zápal mozkových blan 30. listopadu 1900, bez jediné penny, v levném pařížském hotelu ve věku 46 let.

„Až na vrcholky hor, kam vítr rozhodně nechodí spát...”

V neděli 2. 2. jsme se setkali v hospůdce U Michala, kde probíhlo promítání s tematikou hor a horolezectví. Blažej Stella pozval zajímavého hosta, pana Alexandra Salachova. Tento drobný, charismatický muž zaujal svým projevem a roztomilým ruským přízvukem hned během první minuty svého vyprávění. Představil se, že bydlí

Alexandr Salachov

Stella a Salachov

Alexandr Salachov

v Přeroví, ale původem je Tatar. Zavtipkoval, že podle legendy tady v okolí Tataři byli asi před 700 lety, a on že tu tak nějak zřítal. A vtipkovat už více méně nepřestal. Pan Salachov je nejen horolezec, ale také kameraman, který výstupy do hor sám natáčí a zpracovává. A tak jsme měli možnost přenést se na východ, prožít si zprostředkovaně třídní cestu vlakem na Ukrajinu, a nahlédnout do svérázných zvyků a

Pod pamířskou oblohou

odlišné mentality tamějších obyvatel. Následoval výstup na Elbrus, kterému, jak jsme se dozvěděli, se říká Dvř kozy. Jak z přezdívky vyplývá, lze si snadno představit tvar těchto hor. Popravdě řečeno, že jsou horolezci nadšenci a blázni v jednom, to si zřejmě pomyslel nejméně jeden z diváků. Považte, šlapat s 25 až 30 kg batohem na zádech, pětistícové převýšení, v mínus 18 stupních, dojít nahoru, tam se otočit a šlapat zase zpátky, to si žádá vsutku dobrodružnou povahu. Ale Elbrus, to byl jen takový řajířek proti druhé části promítání, a sice výslapu na Pamír, horu vysokou 7 134 metrů. Jak se říká, tady už šlo opravdu o křk, a všechny nás postupně přelšel humor. Záběry na zamrzlé mrtvoly lemující cestu na Pamír jsou jen pro otrlé. Pan Salachov podnikl tuto náročnou cestu sám, a jak nám svým originálním způsobem zprostředkoval, nebyla to žádná legrace. Ať už se jedná o nedostatek kyslíku, sněhové bouře, prasklý bubínek v uchu a jiné „pikantnosti.“ Normální člověk se neubrání otázce, proč to tihle lidi vlastně dělají. Proč nasazují životy a riskují zdraví pro nic a za nic? Domnívám se, že v tom musí být velká síla, dotyk absolutna a objevování vlastních hranic. Extrémní zážitky mají tu moc převést člověka skrze bránu vnímání obyčejného smrtelníka a nahlédnout do vnímání nekonečna. Alespoň tak si to představuji, tak mi tento druh sportu dává smysl a obdivuji ho pro tento metafyzický význam.

Celý večer probíhl v dokonale uvolněné atmosféře. A pokud mezi nás pan Salachov ještě znovu zavítá, rádím všem, nenechte si toto setkání utéct. Opravdu to stojí za to.

Jitka Dostálová

Žil mezi námi...

Vzpomínka na pana řídícího Jaromíra Langeru ke stému výročí jeho narození

Některé lidi mají práci, jiní zaměstnání, další povolání a pro ty nejšťastnější je jejich práce posláním. Cituji ze životopisu pana řídícího:

„Narodil jsem se 14. ledna v neblahém roce 1914 v Bystřici pod Hostýnem, kde jsem byl o několik dní později pokřtěn Jaromír Alois Langer.

Do obecné školy jsem vstoupil 1. září 1920. V roce 1921 jsem se s rodiči přestěhoval do Chvalčové Lhoty, ale na přání rodičů jsem docházel dále do obecné školy v Bystřici pod Hostýnem, ze které jsem v r. 1925 přestoupil na školu měšťanskou tamtéž. Po čtyřech třídách měšťanské školy jsem se měl rozbrhnout do života.

Mým snem od první chvíle pobytu ve škole bylo stát se učitelem. Když jsem potom byl přijat v roce 1929 na učitelský ústav ve Valašském Meziříčí, měl jsem už cestu k cíli otevřenou. Po čtyřech

letech rušného školního života jsem v červnu 1933 maturoval s dobrým prospěchem. Po pěti měsících netrpělivého čekání jsem byl v listopadu 1933 ustanoven výpomocným učitelem na čtyřtřídní škole v Provodově.

S chutí do práce a života hledím otevřenými očima do mlhavé budoucnosti. Cíl už nespášuji....“

22. listopadu 1933 Jaromír Langer

Dobová fotografie, lyžaři na Pasekách (40. léta)

Nemůže být asi krásnější cíl, než uvádět do světa poznání nepopsanou dětskou dušičku. A venkovský učitel to řínil s láskou po celý život. Na svých „štacích“ mohl poznávat podhospýnský region, který tak miloval. Jako řekatel začal učit ve zmíněném Provodově, následovaly Blazice a zkoušky učitelské zpřobilosti složil před státní zkušební komisí na jaře 1936.

Vojenská služba ho zavála až do Mukařeva na Zakarpatskou Ukrajinu. V té době už ho ale srdíčko táhlo domů, na Moravu, za svou životní láskou. Po návratu do civilu přšobil krátce na školách v Šišmř a Jankovicích, od roku 1939 pak doma ve Chvalřově Lhotě.

S maminkou se seznámil, když jí bylo 17 let. Byl to krásný vztah, který po 6 letech naplnili manželstvím v roce 1940. Jako sportovně založený muž trávil za svobodna i po válce s maminkou mnoho řasu na tenisovém kurtu v Zahájěném.

Za okupace byl vyvázán v roce 1944 ze školní služby k práci v Německu. Od totálního nasazení ho zachránil přítel Schwarz, u kterého pracoval v sanitním závodě v Bystřici až do konce války.

Od září 1945 nastoupil opět do školní služby na Chvalřově, v roce 1951 byl jmenován ředitelem školy. Tuto funkci zastával až do roku 1974, kdy odešel do důchodu.

Dnes už se těžko spořítá, kolik dětských dušiček „prošlo jeho rukama“ za těch 35 let na Chvalřově, ale velká většina z nich, dnešních sedmdesátníků a mladších až po řtyřicátníky, vzpomene ráda.

Profese kantora na vesnici, zvláště v dřívější době, znamenala automaticky i druhou smřnu – v kultuře, sportu, budování, praktické politice. To platilo beze zbytku o našem tatínkovi, kterého jsme si s mladší sestrou Alenou moc neužily.

Aktivně se podílel na budování nové školy, fotbalového hřiště, kulturního domu,

zřízení kina a jeho provozu. V 70. a 80. letech se věnoval výchově fotbalových zářků Chvalřova. V té době už mu byla velkou radostí sportovně založená vnučata.

Ještě dnes probíráme s potřesením zažloutlé padesátileté fotografie. Fotografování bylo jeho koníčkem. Pro zajímavost přikládáme fotografii lyžařů, asi ze 40. Let. Kdo ještě pozná mladé lyžaře na Pasekách?

Také šachy miloval a dával nám všem na frak, málokdo z nás dořkal dvacátý tah.

Životní šachy jsou však bez vítěze. Tatínek maminku přežil, ale její nemoc a odchod ho velmi zasáhly. Srdíčko sláblo a bylo pro něj obtížné i nastartovat svého „Pionýra“, na kterém jezdil, protože mu chřze dělala potíže. Přes to všechno v práci neustával ani po maminčině smrti, se kterou se nemohl vyrovnat, ani po prodělaných infarktech. Nevzdával se a snažil se být užitečný až do posledního chvíle.

Každý řlovík je bohatší tím, čím více svým bližním rozdává – radosti, práce pro druhé, lásky, citu k přírodě, porozumění....

Náš tatínek a děda, pan řídící Jaromír Langer, byl a je v našich vzpomínkách bohatý řlovík.

Dcery Milena Kynclová a Alena Brabcová

Z historie

Tataři pod Hostýnem

(pokračování z knihy Toulky dávnou minulostí podhostýnského kraje)

Byl to pětadvacátého řervence, kdy dlouho před východem slunce, ještě za ranní tmy, podnikl Jaroslav to, k řemu se tak dlouho chystal a co si tak dobře promyslel. Jeho vojsko bylo nejen připraveno, ale napjato a radostně rozříleno. Byl to skutečně malý voj proti přesile obléhajících, ale každý jeho krok byl promyšlený. Jednalo se předně o to, aby byli Tataři přepadeni, než by se mohli vyříhnout na koně, protože síla řeského voje byla v přřácích.

V Olomouci panovalo pohřební ticho přesto, že všechno bylo vzhřru a připravovalo se k pochodu. Nikde nebylo ani svřtělka, protože na rozkaz velitele se již dlouho nesmřlo v noci svřtit. Hradní brána se tiše otevřela, nic nesmřlo vrznout. Vojsko, které bez hluku vycházelo z brány, se podobalo řadř duchř v kmitavém svřtle nebeských hvřzd. Předvoj byl na koních, za ním následovali přřší, jež vedl sám Jaroslav. V řele další skupiny byl král, ostatní vedli mnozí jiní vřřdcové.

Mezi praporečníky byl první Vneslav. Když předvoj, mezi nímž byli templři, se opatrnř a neslyšitelnř blížil k předním tatarským strážím, ořekávali z davu první lomož. Ale řeskému vojsku přřlo šřřstř. Stráže spaly a ve spřnku byly pobity. Tak vniklo vojsko zcela nepozorovanř do samého tábora. Teprve nyní se strhl zmatek, hluk, volání, klenř. První seř byla krutá. Tatař bylo pobito mnoho a jejich mřtvoly pokrřvaly daleko řiroko zem.

Již vnikli naři do středu tábora, již se blížili k chánovu stanu. Pajdar, velitel vojska, se nřhle probudil. Mřl vřak šřřstř, že přřece jen uprchl dále. Avřak Jaroslav hledal přede vřřm jeho.

Pajdar stále couval, hřdinnř bojoval, ale stále couval. Tomu až doposud nebyl zvyklř. Nicménř rychle se vzpamatoval. Přehlřdl postavenř svřho přepadeného, přestřhného vojska a zjistil, že se mřže bránit. V obranř vřak zřřstat nechtřl, doufal, že se situace zmřní a on že se pořzene za Jaroslavovřm vojskem. Nešetřil svřho života a svřho bezpeřř, stejnř jako Jaroslav a král, ba nikdo v celřm vojsku.

Pajdar umřel dávat rozkazy i uprostřed zmatku. Tyto rozkazy dával vpravo, vlevo a byly vykonávány s tou zvyklou, dobře vycvičenou poslušností, jež byla tak typická pro celé tatarské vojsko. Díky rychlým tatarským jezdcům se rozlétna zpráva o lstivém přepadení hlavního stanu na mnoho mil do okolí a odevšad spřelo pomocné vojsko na bojiště úžasnou rychlostí, tak dobře známou doposud přemoženým evropským národům. Než dospěly houfce jezdců až k jeho řetám, couval Pajdar pořád dále, dále od Olomouce.

Pevnost samu přepadly mezitím jiné houfy Tatarů, jež objely bojiště a kterým velel Džudži. Zapálil hrad, drancoval a řádil. Jaroslav zde nemohl nechat dostatečně silnou posádku, ale ženy, děti a starci byli vysláni jinam, do jiného úkrytu a míšřané se ozbrojili. Hrad byl zpustošen, a kdo tam zbyl, byl synem smrti.

Chvalčovští zahrádkáři

„Kdo nezná přístav, do kterého se chce plavit, tomu není žádný vítr příznivý.“

Seneca

Začíná nám rok 2014, který je v očekávání nových voleb na pětileté období ve všech orgánech svazu, poříňaje ZO (Základní organizace), ÚS (Uzemní sdružení), RR (Republiková rada). Samozřejmostí je nový „OZ - Obřanský zákoník“, který zasahuje do celé společnosti, zahrádkáře nevyjímaje.

A příroda se tváří, jako by bylo jaro. Roste tráva, kvetou sedmikrásy, japonské třešně. Ještě, že začalo přituhovat, jinak jsme mohli již pomalu sít zeleninu a sadit. Kdo zalil zahradu v prosinci, udřlal velmi dobře, doplnil chybějící vláhu.

Úklid na chalupě zahrádkářů

29.11.2013 jsme na CH.Z. besedovali, pili svařák a zobali škvarky. Kdo přišel, byl spokojen. Chybu užívali ti, kteří nepřišli.

Krásné kulatiny v prosinci oslavil zakládající člen p. Antonín Zábranský. Přejeme mu, ať jej neopouští elán a zároveň přejeme ještě mnoho uvařených kotlí povidel.

„Zážitky z cest“ nám sdílel 6.12.2013 p. František Matyáš, ať už se jednalo o Indii, Španělsko, Egypt a doplňoval jej p. Josef Pavelc. Byla použita dataprojekce, fotodokumentace. Přesto, že nás přišlo málo, setkání se vydařilo.

Na ÚS řZS Kroměříž 17.12.2013 probíhl „Košť moštů“, kterého jsme se účastnili jako degustátoři, bez vzorků našeho moštu. Celkem bylo 29 vzorků moštů. Hodnotily se mošty: jablečné, odrůdové, jednodrůdové, míchané. Celkové pořadí prvních deseti moštů: 1. Jablka x Aronia poměr 10:1, 2. Rubín, 3. Jablka x Plané hrušky poměr 10:1, 4. Jablka mix z Hulína, 5. Jablka mix Kunc, 6. čtyři odrůdy z Hulína, 7. Jaderňka moravská, 8. Kysřanka, 9. Rubín x Spartan x Zvonkové poměr 1:1:1, 10. Jablka x Kdoule poměr 20:1. Akce byla nejen zdařilá, ale i poučná.

Koncem prosince se zúčastnili p. H. a J. Pavelcovi, J. Pecháček „Svčení vína.“ Bylo předloženo víno odrůdy Veltlínské zelené 2013-pozdní sběr, cukernatosti 22°NM. Víno ke svčení vřoval Ing. Igor Antal z Lipové. Víno vysvětlil místní rodák Josef Šedivý, velmistř Rytířského řádu Křižovníků s červenou hvězdou. Odnesli jsme si silný kulturní, společenský i duševní zážitek. V kulturním programu vystoupili: Dětský folklorní soubor Jatelinečka a Jatelinka, Zpěváci od sv. Jakuba, Ženský a mužský sbor z Moravské Nové Vsi, Chrámový sbor, Mužský sbor z Dubňan, hrála cimbálová muzika Slovácko mladší.

Na „Procházku přírodou“ na závěr roku přišli pouze tři účastníci. Ještě, že vzali slivovici jako životabudiž. Od CH.Z. jsme šli přes hřbitov v Bystřici p.H., směr Lázní, po silnici na Hostýn, pak okolo Pasek na říku a kolem Bystřičky domů. Ten den bylo velmi rušno na cestě, výletníci s dětmi se vraceli z Hostýna nebo šli na Hostýn s kočárky a malými dětmi, potkávali jsme známé. Bylo krásně a vycházka se velmi vydařila. Účastníkům pochodu ZDAR!

Degustace moštů

A. Zábranský – 80 let

J. Skýpala – 90 let

Beseda – zážitky z cest

A máme tady akce se školením, vzděláváním v Olomouci, Brně a jinde.

V lednu oslavil význačné jubileum ing. Josef Skýpala v dobré pohodě a slušné kondici. Zavzpomínali jsme na jeho řinnost ve spolku, kde dřlal jednatele, také jsme vzpomněli jeho hřichy z mládí a v pohodě jsme se rozešli. Ještě hodně dlouhá léta ať prožije mezi námi - zahrádkáři.

Koncem ledna oslaví milé polokulatiny př. Marie Janková. Přejeme, ať jí nočky lépe šlapou, stále má veselou mysl a užívá si života plnými doušky.

Jelikož bylo počasí jarní, tak jsme se na Chalupě vřovalu úklidu místností, střhování, kácení, štípání, úklidu dřeva za účasti př. F. Matyáše, B. Ovřařika, J. a H. Pavelcových, J. Pechářka, J. Slavíka, J. Zemánka. Všem patří poděkování za pomoc a vykonanou práci.

Také se připravujeme na „XI. ročník koštu slivovice a jablek“, dále na VřS 21.2.2014 a další akce.

Přímí předplatitelé řasopisu ZAHRÁDKÁř si jistě všimli, že od lednového řísla přibýlo 8 stran. V lednovém říslu dostali stolní kalendář, v únorovém cibuli zimní - seřku odrřdu GERDA ze SEMA Smřžice, knihovniřku „Brambory“.

Dáváme vám přehled nejnovřjších odrřd meruniř řeského šlechtění. Šlechtěním se zabývá zejména Mendelova univerzita Brno, zahradnická řakulta Lednice, SEVA-FLORA s.r.o. Valtice, VřÚO Holovousy s.r.o., LYVANA s.r.o. řakvice a v menší mřře i další subjekty. Odrřdy BETA středně raná, zraje 3 dny před Velkopavlovickou-VP, která dozřává kolem 20. řervence (přmřr na jižní Moravě). Vhodná pro meruřkové oblasti. Př přeplození nutná probřrka plodř, regulovat vřasným zmlazovacím řezem. Menší vzřst stromu. Pro svou tuhost je vhodná pro konzervárenský přmysl, ale má i stolní využití. DARINA pozdní, zraje 9 dnř po VP. Plodnost pozdnřjší, až velká, pravidelná. Dobrá odolnost proti mrazu ve dřevř i kvřtních pupenech. Vhodná i do okrajových oblastř pro přstování. DELTA raná, zraje 8 dnř před VP. Plodnost střední až velká, nevřhodou řásteřný propad plodř před sklizní. Není nárořná na stanoviřtř. Je tolerantní k řárce řvestek. JITKA raná, zraje 7 dnř před VP. Plodnost velká. Stolní i konzervárenské využití. Vhodná do teplejších oblastř. Zvřšené nároky na udržovací řez. KOMPAKTA středně raná, zraje řkrće před VP. Plodnost je brzka až velmi velká, ale při přeplození střřdává. Má kompaktní řřst a řím minimální nároky na udržovací řez. V okrajových oblastech má velmi dobré výsledky, ale v tradiřních oblastech nemřže konkurovat jiným odrřdám. LEBELA středně raná, zraje s VP. Plodnost středně velká, dobrá odolnost k mrazu. Vhodná do všech oblastř bez zvlářtních požadavků. LEMEDA raná až středně raná, zraje 6 dnř před VP. Vzřřstnost středně silná, habitus otevřený. Vyniká velmi dobrou sladkou chutř. Plodnost velká. Vyřřší odolnost vřř poškození kvřtu mrazem a hnřdnutí listř meruniř. Lze ji sázet ve všech oblastech. LENOVA raná, zraje 7 dnř před VP, roste slabř. Plodnost brzka, velmi velká, při přeplození mřže být mřrnř střřdává. Malý nárok má na udržovací řez. Jelikož má vysokou plodnost, vyřžaduje znařnou redukci plodř pro udržení ale-spore střední velikosti. LESKORA velmi raná, zraje 17 dnř před VP. Roste středně bujnř. Plodnost je pomřrně brzka, velká, nřkdy střřdává. Velmi dobrá odolnost kvřř

i malých plídků proti pozdním jarním mrazíkům. Pozor na moniliový úžeh v době květu, na plodech, při silném napadení může dojít až k úhynu stromu. MARLEN středně raná, zraje s VP, vzrůstnost středně silná, plodnost velká. Výhoda je pozdější a postupné kvetení a tím může uniknout jarním mrazíkům.

MINARET pozdní odrůda, zraje 9 dní po VP, roste silně. Klade vyšší nároky na řez pro udržení nižšího tvaru. Zralé plody se snadno otláčují. Ideální pro přímý konzum. NORA středně raná, zraje 4 dny po VP, roste slabě, vzpřímeně. Plody jsou tužší konzistence, vhodné pro kompotování, přímý konzum a jiné zpracování. Do všech oblastí u okrajových na chráněná stanoviště. RADKA velmi raná, zraje 19 dní před VP, vzrůstnost středně silná, plodnost střední až velká. Plody atraktivní vzhled, hlavně pro přímý konzum. Vhodná i do okrajových oblastí s chráněným stanovištěm. Náchylnost na vymrznutí květních pupenů při silných zimních mrazech a náchylnost k pukání a následně moniliózu plodů za deštivého počasí v době před začátkem zralosti plodů. SVATAVA středně raná, zraje 4 dny po VP, vzrůstnost silná, plodnost velká, neklade vysoké nároky na polohu a stanoviště. Zralé plody se otláčují. ZETKA Raná až středně raná, zraje 5 dní před VP, vzrůstnost silná, plodnost střední až velká. Vyžaduje větší prostory. Mírný propad plodů před sklizní, vhodné pro konzervářský přímýsl. Je tolerantní k šárce švestek.

AKCE:

14. 2. 17 hod.	probíhne na Chalupě zahrádkářů beseda s promítáním na téma: „Jarní ošetření ovocných stromů“
17. 2. 15.30 hod.	v Masarykově knihovně ve Vsetíně: „Přstování a šlechtění angreštů“
28. 2. 17 hod.	v Holešově přednáší MVDr. F. Václavík na téma „Slivoně“.
7. 3. 18 hod.	CH.Z. Beseda „řez ovocných stromů“ s promítáním
4. 4. 18 hod.	CH.Z. Beseda „Drobné ovoce“ s dataprojekcí
12.–13. 4.	FLORIA Kroměříž Myslivost, rybářství, včelařství
24.–27. 4.	FLORA Olomouc – jarní etapa Mezinárodní zahradnická výstava
25. 4. 17 hod.	CH.Z. Společenská akce „Děláme si vaječnu v kotlíku, pijeme burčák, promítáme, povídáme si“ Všichni jste zváni, třísíme se na vaši úřast
30. 4. 8 hod.	OK MZ Holešov vyhlašuje soutěž ml. žáci 4.-6.; st. 7.-9.třída, přihlášky lze zaslat do 4.dubna

Pár pranostik:

Svatá Dorota rozdává ptáčkům písničky.

Co si únor zazelená - březen si hájí; co si duben zazelená - květen mu to spálí.

Březenový sníh zaorati jest, jako když pohnoují.

V březnu prach - jistý hrách.

Jasný mšíc v dubnu škodí květu stromů.

Chvalřovští zahrádkáři vás rádi uvítají a věří, že si najdete cestu na CH.Z. Budeme se na vás tříšit.

Přání pro všechny – ať se vám v nové sezoně 2014 dař, vše vám roste, kvete k vaší spokojenosti.

Výbor ZO řZS

Než zavčete zpravodaj

Naše dětičky dostaly vysvřdění, což je ve vřšinř domřcností nosné tēma. A tak jistř nebude od vřci tēma řkoly trochu odlehřit nřkolika vtipy.

- 1) Studenti dostali za řkol napsat slohové cviření na tēma: „Leř mř krřtkē nohy.“ Jeden ze studentř byl hotov za přt minut. Uřitelka byla proto velmi zvdřdavř, co za takovou chvřli stařil napsat a tak řte:
„V sobotu odpoledne jsem se vydal s kamarřdem Karlem do lesa. Bylo krřsnř, slunce svřtlo a tak jsme si lehli do mechu. Za chvřli se objevila na kraji lesa dřvřř postava. Chřřl jsem se zvednout a podřvat se na ni, ale kamarřd řekl: Leř, ta mř krřtkē nohy!“
- 2) Sedř dva vyhladovřřl řtudenti na koleji a fantazřřujř: „Co takhle zařit chovat prase?“
„Ti hrabe, ne? Co ta řpřna? A ten smrad?“
„Si zvykne...“
- 3) Syn si přnese ze řkoly poznřmku:
„Vřř syn mř vřbec neposlouchř a dř jenom na rady hlupřkř a darebřkř. Prosřm Vřř, promluvte si s nřm!“
- 4) „Vstřvej synku, musřř do řkoly!“
„Maminko, jř tam nechci, oni mř tam vřbec neberou a smřř se mi. Opravdu tam musřm jřt?“
„Musřř, musřř, vřdyř jsi uřitel.“

5) Dopis od dcery:

Matka přjde do pokoje svē dcery a najde jej prřzdnř, jen na posteli leřř dopis. Se řpatnou předtuchou ho otevře a zařne řřst nřsledujřcř text:

Milř maminko, je mi velmi lřto, ře jsem musela odejřt z domova se svřm novřm přřtelem. Nařla jsem v nřm pravou lřřku. Mřla bys ho vidřt, jak je sladkř se svřm řetnřm tetovřnřm, piercingem a předevřřm jeho krřsnou motorkou!

Ale to jeřřt není vřřchno, mami. Jsem koneřnř třřhotnř, a Abdul řřkř, ře budeme mřt krřsnř řivot v přřvřřu uprostřed lesa. Chce mřt se mnou hodnř dřřt a to je taky mřř sen.

Kdyř jsem zjistila, jak mi marihuana dřřlř dobře, rozhodli jsme se tuto rostlinu přřstovat i pro naře přřatele, kdyř jim dojde heroin nebo koks, aby tak moc netrpřili. Mezitřm doufřm, ře vřřda najde lřk na AIDS, aby se Abdulovi trochu ulevilo, on si to opravdu zaslouřř. Nemusřř mřt strach, je mi uř 13 let a umřm se o sebe dobře postarat i sama.

Doufřm, ře Tř budu moci brzy navřřvřt, abys poznala svēho vnuka.

Tvř milovaná dcera

P.S. Nic z toho není pravda, jsem u sousedř. Chřřla jsem Ti jen řřct, ře jsou horřř vřci na svřřt než vysvřdění, kterē je v nořnřm stolku.

J.D.

Živý betlém
39

Slovo na konec:

AEQUALITAS NON PARIT BELLUM – Rovnost neploď války.

Latinské přísloví

Obsah

Úvodník	1
Zprávy z obecního úřadu	2
Slovo starosty	5
Matrika.....	6
Co bychom měli vědět	7
Okénko nejen do školy	9
Zprávy z SOS Vesničky	12
Zprávy z KCR Domino.....	15
Různé	15
Zamyšlení na téma... ..	18
Vaše příspěvky	19
Kulturní rubrika	24
Žil mezi námi	29
Z historie.....	31
Chvalřovští zahrádkáři	32
Než zavřete zpravodaj	36

Na přední straně obálky je lavírovaná kresba od Karla Bubílka.

Kříž pod Kozincem znovu postavil bystřický sochař Jan Kozel.

Uzávěrka příspěvků do příštího zpravodaje je 25. března 2014. Za obsah stránek zodpovídají autoři.

CHVALŘOV OZNAMUJE – vydává obec Chvalřov. Zdarma pouze pro občany s trvalým bydlištěm v obci Chvalřov. Vychází šestkrát ročně. Redakční rada: Mgr. Jitka Dostálová, Mgr. Eva Bubílková, Karel Bubílek, Jiřina Skýpalová, Mgr. Alena Konečná. Vytiskl KaS Bystřice pod Hostýnem. Vydavatel: obec Chvalřov, Obřanská 145, 768 72 Chvalřov. Redakce: ludoisova@seznam.cz, tel.: 739 208 969. Ev. číslo: MK ČR E 19521